

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 7

Utgitt 21 februar.

1927

Skrivelse fra Forsvarsdepartementet, hvori meddeles, at 31 janr.
kommanderende admiral har fastsatt nedenstående nye be-
stemmelser om forbudte sjøområder:

I medhold av lov om forsvarshemmeligheter av 18 august
1914 og kongelig resolusjon av 6 november s. å. er det for-
budt utenlandske fartoier å ferdes i nedenfor angitte sjø-
områder.

Tidligere gitte bestemmelser om grenser for forbudte
sjøområder settes ut av kraft.

Ved Oscarsborg: Farvannet innenfor linjen Slottet på Hu-
rumlandet (Fergested)—Søndre Småskjær
—Kaholmen fyrlykt—Bjørnehodet (N. Hå-
øen) NO.pynt—Bjørnehodet (N. Håøen)
V.pynt—Bjørnnes (odden NV. av Engene
dynamittfabrikk).

» Horten: Karljohansverns havn innenfor linjen Løvøen
N.pynt—Østøen N.pynt—Vealøs NO.pynt—
Møringen O.pynt.

» Rauø: Ankerplassene i Rauøfjorden langs østsiden av
Rauø.

» Bolærne: Farvannet mellom og omkring Bolærne begren-
set av linjen Espelund (S.pynt)—Huikjæla fyrlykt
(Ramshl.)—St. Rauer S.pynt—Fuglehuk fyr—
Garnholmen O.pynt—Hesteboene og videre fra
pynt til pynt langs nordsiden av Mellem- og
Vestre Bolærne, Haneflu og Masselø tilbake
til Espelund.

I Tønsbergfjorden: Farvannet mellom linjene Tinvik—Hå-
holmene—Langø N.pynt—(søndre begren-
ning) og Trælsodden—Kausen fyrlykt
(nordre begrenning). Gjennemfart til og
fra Tønsberg er dog tillatt.

» Topdalsfjorden: Ankerplassen i Marviken.

Ved Lille Bergen: Farvannet mellom Flatø-Hå og Holsenø.

» Herlø: Farvannet på østsiden av Herlø begrenset av
linjen Illinganes (Sundet)—Parisholmen S.pynt

31 janr. — Parisholmen fyrlykt—Basholm båke—Herlø
NO.pynt.

I Ofoten: Ramsundet mellom Vargenes og Tjeldsund.

12 febr. **Skrivelse** fra Socialdepartementet, hvori meddeles, at departementet ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 i henhold til lov nr. 5 av 25. juli 1913 har stadfestet den av Herad herredsstyre, Vest-Agder, i møte den 14 januar d. å. fastsatte lukningsvedtekt for utsalgssteder i herredet, — dog med en enkelt endring.

Den stadfestede vedtekt er sålydende:

«1. Alle utsalgssteder for varer skal på hverdager holdes lukket fra kl. 8 aften til kl. 7 morgen. Julaften lukkes kl. 6 eftermiddag; jfr. lov (nr. 6) av 14 juli 1897.

2. Søn- og helligdager skal alle utsalgssteder holdes lukket hele dagen.

3. Efter lukningstid må kunder ikke innlates men det er tillatt å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstid.

4. Disse vedtekter trer i kraft 1 mars d. å.

5. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter loven; jfr. straffelovens § 339, 2».

17 febr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet, hvorved bestemmes: I henhold til lov om motorvogner av 20 februar 1926 har Arbeidsdepartementet fastsatt nærmere regler for opkreving og regnskapsførsel m. v. vedkommende veiavgift og kontrollavgift av motorvogner (jfr. motorvognlovens §§ 22—26 og 34, Stortingsbeslutning av 19 april 1926, Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926, §§ 51—53 og cirkulære av s. d., post 21—27 og 33).

Disse nærmere regler blir straks gjeldende.

Reglene er sålydende:

Avgiftenes opkreving.

1. Veiavgift og kontrollavgift for motorvogner m. v. som anmeldes og registreres i årets løp, innbetales til Statens oppebørselsbetjenter (skattefoged, byfoged, skifteforvalter) i forbindelse med registreringen overensstemmende med bestemmelsene i Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926 post 21—24.

De avgifter, som av praktiske grunner måtte bli mottatt av vedkommende politimester under registre-

ringen, sendes oppebørselsbetjenten senest innen hver 17 febr. måneds utgang.

2. Senere opkreves årlig avgift hos den person som den 1 januar i avgiftsåret står opført i politiets register som vedkommende motorvogns eier (innehaber av prøvenummer) og innbetales i det distrikt hvor vognen (prøvenummeret) er opført.

Avgiften opkreves efter fortegnelser som av politiet hvert år sendes oppebørselsbetjenten senest innen 31 januar i avgiftsåret, for 1927 innen utgangen av februar). Særskilt fortegnelse avgis for prøvenummer gjeldende hele året.

Til oppebørselsbetjent i by avgir politiet fortegnelser i et eksemplar. For landdistriktenes vedkommende avgis derimot fortegnelsene in duplo avfattet særskilt for hvert lensmanns- resp. skatteopkreverdistrikt.

Ved utgangen av avgiftsåret avgir politiet til oppebørselsbetjenten tilleggsfortegnelse i et eksemplar over de i årets løp registrerte motorkjøretøier og tildelte prøvenummer (for året).

3. Så snart oppebørselsbetjenten mottar årsfortegnelse (hovedfortegnelsen) fra politiet innrykker han i de for øie-medet hensiktsmessige aviser en kort bekjentgjørelse om avgiftens innbetaling omkostningsfritt innen utgangen av februar måned (for 1927 innen utgangen av mars måned).

For landdistriktenes vedkommende skal bekjentgjørelsen tillike inneholde, at avgiften betales til lensmennene (skatteopkreverne), som derfor også — senest samtidig med bekjentgjørelsen — tilstilles sitt eksemplar av årsfortegnelsen.

Omkostningene ved bekjentgjørelsen bæres av veiavgiftene og anføres som en utgiftspost i oppebørselsbetjentenes regnskaper under vedleggelse av kvitteringer.

4. Når betalingsfristen er utløpet, varsler opkreverne (skjema 231) de vogneiere som ikke har betalt avgiften om at kjøretillatelsen for vedkommende vogn (prøvenummer) er bortfalt, og pålegger dem innen en bestemt kort frist å innlevere vognkortet og kjennemerkene til politiet.

I byene tilstiller oppebørselsbetjenten samtidig politiet opgave over restansene med underretning om fristen for innlevering av vognkort og kjennemerker likesom han senere underretter politiet om stedfunne innbetalinger på restansene. Efter fristens utløp inndrar politiet vognkort og kjennemerker for de vogner (prøvenummer) for hvilke avgiftene fremdeles ikke er betalt.

I landdistriktene gir lensmennene rapport til over-

17 febr. ordnet politimyndighet, når der er foretatt inndragning av kjennemerker, likesom disse merker samtidig inn-sendes.

Lensmennene tilkommer for reiser til sådan inndragning skyss- og kostgodtgjørelse som for sine øvrige offentlige reiser bestemt. Disse utgifter bæres av veiavgiftene efter attesterte regninger som anvises av Vei-direktøren på vedkommende oppebørselsbetjent.

5. Utpantning for resterende avgifter bør i almindelighet være avholdt innen utgangen av mai måned i avgiftsåret.

Regnskapsførsel.

6. Angående politiets regnskapsførsel henvises til Arbeidsdepartementets cirkulære av 20 desember 1926, post 33 samt vedkommende skjemaer (242 og 243).

Politiet fører kassabok med rubrikker for de forskjellige avgifter (skjema 244). Ved årets utgang inn-sendes til Arbeidsdepartementet regnskap (utdrag av kassaboken) med inntekts- og utgiftsbilag.

7. Den avgift som opkreves av oppebørselsbetjentene går i forholdet mellem landsskattefogdene og lensmennene (skatteopkøperne) inn i mellomregnskapet som en særskilt post, der med hensyn til optagelse i kontoballanser, månedlige remisser, avgivelse av restanselister m. v. i enhver henseende er underkastet reglene for regnskapsførselen vedkommende skatter til staten (skjema til restanseliste, 245).

8. Oppebørselsbetjentene har å innbetale innkomne avgifter i Norges Bank så ofte det finnes hensiktsmessig og minst en gang hvert kvartal.

Samtidig med innbetalingen avgis innberetning derom til Arbeidsdepartementet.

Veiavgift innbetales i Norges Bank på konto: Avgift av motorvogner (veiavgifter) mens kontrollavgift innbetales på konto: Kontrollavgift vedkommende motorvogner.

9. Oppebørselsbetjentene fører to særskilte regnskaper over avgiftene, nemlig:

- a. for avgift av motorvogner (veiavgifter) (skjema 246).
- b. » kontrollavgift av motorvogner (skjema 247).

Regnskapene bilegges med:

På inntektssiden.

1. politiets årsfortegnelse,
2. » tilleggsfortegnelse over de i årets løp registrerte vogner, samt tildelte prøvenummer (for året).

Med hensyn til opgaver over gummiringer, se 17 febr. cirkulæret av 20 desember 1926, post 27.

På utgiftssiden.

1. Norges Banks kvitteringer,
 2. anviste regninger for skyss- og kostgodtgjørelse,
 3. kvitteringer for bekjentgjørelsesutgifter,
 4. Arbeidsdepartementets skrivelser om frafalt eller eftergitt avgift,
 5. restanseliste.
10. Så vel politiets som oppebørselsbetjentenes regnskaper avgis for kalenderåret og senest innen utgangen av efterfølgende års februar måned.

Lov inneholdende forandringer i reglement for Riksretten av 18 september 1815. Nr. 1. 18 febr.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 11 februar 1927 sålydende:

§ 1. Når Riksrettens dom avsis, offentliggjøres voteringen enten ved oplesning i retten i forbindelse med dommen eller på annen måte, som retten bestemmer. Gjelder voteringen en kjennelse, som avsis under sakens gang, kan retten beslutte, at offentliggjørelse skal finne sted allerede på et tidligere tidspunkt.

§ 2. Forut for voteringen kan foregå en rådslagning, som ikke offentliggjøres.

§ 3. De utgifter, som er nevnt i Riksrettsreglementets § 18 dømmes den anklagede til å utrede, hvis han finnes mer eller mindre skyldig. Dog begrenses omkostningsansvaret til et beløp, som avpasses efter billighet, så at det ikke kommer til at stå i misforhold til domfeltes skyld og vilkår.

§ 4. Den i Riksrettsreglementets § 16 fastsatte frist av 3 dager mellom prosedyre og domsvotering forlenges til 6 dager.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

Samtidig opheves tredje ledd av § 18 og siste punktum av § 20 i reglement for Riksretten av 18 september 1815, § 8 i ansvarlighetsloven av 7 juli 1828 forsåvidt den setter straff for å åpenbare, av hvilken mening noget medlem av Riksretten har vært under voteringen i nogen sak samt forsåvidt den setter straff for å undlate offentlig kunnngjørelse om en i Riksretten påkjent saks utfall.

18 febr. Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og
Nr. 1. bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 18 februar 1927.

HAAKON.

(L. S.).

F. L. Konow.

N. F. Leganger.

18 febr. Lov om forandring i lov av 8 juni 1895
Nr. 2. om forandringer i lovgivningen om pant.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 11 februar 1927 sålydende:

I § 2 i lov inneholdende forandringer i lovgivningen om pant av 8 juni 1895 tilføies som tredje ledd:

Bestemmelsen i første ledd får tilsvarende anvendelse ved jernbane og sporveisanlegg, som er åpent for almenheten. Strekker anlegget sig gjennom flere embedskretser, må tinglysning for å få virkning for tilbehøret foretas i alle kretser.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 18 februar 1927.

HAAKON.

(L. S.).

F. L. Konow.

N. F. Leganger.

18 febr. Lov om forandringer i sportellovgivningen.
Nr. 3.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 februar 1927 sålydende:

I.

I lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897, jfr. lov av 26 april 1918, skal efternevnte bestemmelser lyde således:

§ 1. I saker som angår en formuesverdi, betales for behandlingen:

a.	når verdien ikke overstiger kr. 100,00	kr. 10,00
b.	når verdien overstiger kr. 100,00, men ikke er over kr. 500,00	» 20,00
c.	når verdien er over kr. 500,00, men ikke over kr. 1 000,00	» 40,00
d.	når verdien er over kr. 1 000,00, men ikke over kr. 2 000,00	» 60,00

e.	når verdien er over kr. 2 000,00, men ikke over kr. 5 000,00	kr. 80,00	18 febr. Nr. 3.
f.	når verdien er over kr. 5 000,00, men ikke over kr. 10 000,00	» 100,00	
g.	når verdien er over kr. 10 000,00, men ikke over kr. 25 000,00	» 150,00	
h.	når verdien er over kr. 25 000,00, men ikke over kr. 50 000,00	» 200,00	
i.	når verdien er over kr. 50 000,00, men ikke over kr. 100 000,00	» 300,00	
j.	når verdien er over kr. 100 000,00, men ikke over kr. 200 000,00	» 500,00	
k.	når verdien er over kr. 200 000,00, men ikke over kr. 300 000,00	» 700,00	
l.	når verdien er over kr. 300 000,00, men ikke over kr. 500 000,00	» 1000,00	

Er verdien over kr. 500 000,00, forhøies betalingen med et tillegg av 100 kroner for hvert påbegynt 100 000 kroner av det overskytende beløp. Dog betales ikke høiere gebyr enn kr. 3 000,00.

Ved bestemmelsen av sakens verdi følges de regler som er gitt i lov om rettergangsmåten for tvistemål §§ 8—15.

I saker som ikke har formuesverdi, betales for behandlingen kr. 50,00. Angår saken tillike formueskrav, beregnes gebyret for dens behandling efter det krav som betinger det høieste gebyr.

Har en sak vært avvist og ny sak derefter blir anlagt, betales for denne halvparten av ovennevnte beløp, og høist kr. 50,00.

Anlegges saker om formuesverdi mot flere samforpliktete, betales for den ene sak efter foranstående regler. For hver av de øvrige saker betales halvparten av beløpet og høist kr. 50,00.

Hvis saken blir pådømt, forlikt eller hevet, uten at hovedforhandling er berammet, betales halvparten av ovennevnte beløp. Det samme gjelder hvis saken uten saksforberedelse blir pådømt, forlikt eller hevet i det første møte under hovedforhandlingen.

De her bestemte gebyrer erlegges også for behandlingen av tvister som foretas i søksmåls former for herreds- eller byretten i egenskap av skifterett eller namsrett eller skjønnsrett i ekspropriasjonssaker.

§ 3, første ledd pkt. 8.

8. Krav fra en ektefelle på ophevelse av formuesfelleskap.

Siste ledd.

18 febr. For opnevning av voldgiftsmenn i henhold til lov om
 Nr. 3. rettergangsmåten for tvistemål § 455 betales kr. 10,00.

§ 4, første ledd.

For bevisoptagelse utenfor rettssak, for bevisoptagelse og partsavhøring til bruk i en sak som behandles av en annen myndighet enn den anmodede rett, betales kr. 10,00.

§ 5. For behandling av en skjønnssak betales kr. 40,00.

Er skjønn forlangt av begge parter, betales kun enkelt gebyr.

For behandling av en overskjønnssak betales kr. 100,00 når underskjønnet har hørt under herreds- eller byretten.

§ 7. Blir en sådan sak eller forretning som nevnt i §§ 1—6 behandlet på et annet sted enn det faste rettssted eller embedskontoret, av hensyn til begjæring fra nogen part, betales dessuten:

for første dag kr. 10,00

for hver følgende dag » 20,00

I skjønnssaker erlegges sådan betaling selv om behandlingen på et annet sted enn det faste rettssted eller embedskontoret ikke er foranlediget av nogen part.

Betaling for første dag beregnes kun én gang under samme sak eller forretning.

§ 10. Er utsettelse av et rettsmøte foranlediget ved forsømmelse av en part eller hans lovlige stedfortreder eller prosessfullmektig, skal retten ved kjennelse pålegge parten å betale halvt behandlingsgebyr, dog høist kr. 40,00, for det nye rettsmøte uten hensyn til om der for øvrig blir pålagt ham ansvar til det offentlige eller motparten.

Rettens avgjørelse om betingelsene for pålegget er gjenstand for kjæremål.

§ 11, bokstav d.

d. Sjøforklaringer som optas i anledning av at nogen ombordværende er omkommet, så vel som bevisoptagelser om skibsmannskaps død, for å fri sig for ansvar for tollovertredelser eller for å føre bevis for en begivenhet som regelmessig opplyses fra kirkebok, men tilfeldig ikke kan bevises på den måte, så vel som avgjørelser angående godtagelse av bevis for en tidligere ektefelles død.

§ 14. For avhjemling av takst over fast eiendom betales kr. 10,00, uansett om avhjemlingen omfatter flere eendommer, når disse tilhører samme eier.

Blir forretningen holdt på åstedet, får § 7 tilsvarende anvendelse som for skjønnssaker bestemt.

§ 18. For den forberedende behandling av en ankesak ved den rett som ankeerklæringen skal inngis til, betales av hver som anker kr. 25,00.

§ 19. For behandling av en ankesak ved lagmannsrett 18 febr. (overrett) betales av hver som anker kr. 75,00, men kr. 100,00 Nr. 3. når ankegjensstandens verdi er over kr. 2 000,00.

For behandling av en ankesak ved Høiesterett betales av hver som anker kr. 150,00. Er ankegjensstandens verdi over kr. 10 000,00 betales gebyr som i § 1, første og annet ledd bestemt, med tillegg av 50 pct. For behandling av sak som bare med kjæremålsutvalgets samtykke kan påankes til Høiesterett, betales samme gebyr som ved lagmannsrett (overrett).

Ankegjensstandens verdi bestemmes efter reglene i tvistemålslovens § 358, dog således at krav og påstander som ikke er påkjent i underinstansen regnes med.

Blir en sak som har vært avvist fra ankeedomstolen, innbragt for denne påny, betales kr. 75,00 ved lagmannsrett (overrett) og ved Høiesterett for sak som bare kan påankes med kjæremålsutvalgets samtykke. For øvrig betales ved Høiesterett kr. 150,00.

Påankes saker om pengekrav mot flere samforpliktete, betales for den ene sak efter foranstående regler, og for hver av de øvrige saker ved lagmannsrett (overrett) kr. 75,00, ved Høiesterett kr. 150,00.

Blir anken avgjort uten ankeforhandling, eller blir anken tatt tilbake før ankeforhandlingen eller den skriftlige ankebehandling er påbegynt, eller blir saken avsluttet i det første rettsmøte under ankeforhandlingen ved uteblivelsesdom eller uteblivelseskjennelse eller ved forlik, nedsettes betalingen til det halve.

Blir saken behandlet på et annet sted enn det faste rettssted, betales dessuten det dobbelte av de i § 7 fastsatte avgifter.

Bestemmelsene i § 10 får tilsvarende anvendelse, dog således at gebyret settes til kr. 50,00 ved lagmannsrett (overrett) og kr. 75,00 ved Høiesterett.

§ 20. For behandling av følgende forretninger betales kr. 25,00:

1. Ansøking om tillatelse til anke uten hensyn til ankegjensstandens verdi, eller til anke fra overrett til Høiesterett;
2. Begjæring om opreisning;
3. Begjæring om gjenoptagelse av en i ankeinstans avgjort sak.

§ 22. For behandlingen av et kjæremål ved lagmannsrett (overrett) eller Høiesteretts kjæremålsutvalg betales kr. 25,00.

For behandlingen av en begjæring om å få overdratt

18 febr. behandlingen av en sak fra en domstol til en annen av
 Nr. 3. samme orden betales kr. 25,00.

§ 26. For skifterettens behandling av bo betales:

a) i konkursboer:

2 av hundre av de første kr. 20 000,00,

1 —»— næste kr. 80 000,00,

1/2 —»— av det overskytende beløp;

b) i andre boer:

1 av hundre.

Dog betales i intet tilfelle mindre enn kr. 5,00.

Gebyret blir å beregne av boets masse uten fradrag for gjeld.

§ 30. For forsegling eller registrering betales alene forsåvidt forretningen utenfor kjøbstædene begjæres avholdt ved skifteforvalteren. I så fall erlegges kr. 20,00 for hver forretningsdag. Dette gebyr utredes av boet, såfremt forretningens avholdelse ved skifteforvalteren er begjært av en annen skifterett. Ellers utredes gebyret av den som har begjært forretningen, medmindre utredslen av boet vedtas i skiftesamling.

§ 32. For kjennelse hvorved en begjært skiftebehandling nektes, betales kr. 20,00.

§ 37, siste ledd.

Mindre gebyr enn kr. 10,00 beregnes ikke for auksjon hvorved salg finner sted, om der enn ikke selges så meget at gebyret vilde gå op til nevnte beløp.

§ 43. Når en begjæring om auksjon nektes antatt, eller når auksjon etter en antatt begjæring nektes fremme eller innstilles, eller når ved auksjon intet bud gjøres eller intet av de gjorte bud antas og stadfestes, betales kr. 10,00.

§ 45. For skrivning av auksjonsskjøte betales kr. 10,00.

§ 48, første ledd.

For tinglysning av:

a) testament, ektepakt, interessentskapskontrakt, bygselsedel, utskiftning, attest, fullmakt, bevilling, stevning eller avkall,

b) ethvert dokument som ikke lyder på bestemt sum eller verdi,

betales kr. 5,00.

§ 49, siste ledd.

For hvert overskytende kr. 3 000,00 eller del derav betales kr. 2,00.

§ 53. Panteboksføreren skal forsyne ethvert dokument med attest om foretatt tinglysning eller avlysning.

Er der mangler ved hjemmelen, eller inneholder dokumentet uriktig betegnelse av fast eiendom, uriktig skyldan-

givelse eller lignende, skal panteboksføreren gi dokumentet 18 febr.
anmerkning om det. Nr. 3.

Er det tinglyste dokument en pantobligasjon, skal anmerkning også gjøres om tinglyste heftelser eller dokumenter som er til hinder for eller kan øve innflydelse på den retthet som er stiftet ved dokumentet.

Sådan anmerkning skal på begjæring også ellers gjøres når en panterett tinglyses, og når et skjøte tinglyses. Er sådan anmerkning ikke begjært, skal panteboksføreren, såfremt der finnes heftelser og dokumenter som i foregående ledd nevnt, gi påtegning om at påhvilende heftelser på begjæring vil bli anmerket. For anmerkning som således begjæres, betales kr. 2,00.

§ 57, første og annet ledd.

For ekteskapsstiftelse, opprettelse av testament eller beskikkelse, så vel som for annen notarialforretning for hvilken ikke anderledes er bestemt, betales kr. 10,00.

Varer nogen forretning lenger enn 6 timer, betales derhos kr. 4,00 for hver overskytende time eller del derav.

§ 58, første ledd.

For protest av veksel, check eller anvisning betales for hver person hos hvem protest skjer:

når beløpet ikke er over kr. 2 000,00 kr. 5,00;

når beløpet er over kr. 2 000,00 kr. 10,00.

§ 59. For bekreftelse av gjenpart av et dokument betales kr. 1,00 for hvert ark eller del derav.

§ 62. For avholdelse av utleggsforretning eller annen tvangsforretning, for hvilken ikke noget annet er bestemt, betales:

a. når forretningen ikke angår en bestemt sum, kr. 10,00;

b. når forretningen angår en bestemt sum, og hovedstolen er:

ikke over kr. 200,00 kr. 6,00

over kr. 200,00 til kr. 1 000,00 . . . » 9,00

over kr. 1 000,00 til kr. 2 000,00 . . . » 12,00

over kr. 2 000,00 til kr. 5 000,00 . . . » 15,00

over kr. 5 000,00 til kr. 10 000,00 . . . » 20,00

over kr. 10 000,00 til kr. 20 000,00 . . . » 25,00

over kr. 20 000,00 » 30,00

Når forretningen, efterat den er påbegynt, blir nektet fremme eller innstillet, betales fullt gebyr.

Når utpantning i fast eiendom avholdes for de avgifter og erstatningskrav som nevnes i lov nr. 3 av 3 juli 1914 § 3 annet ledd, betales intet.

§ 69, første ledd.

18 febr. I kjøpstad eller ladested betales for borgerskaps- eller
Nr. 3. næringsbrev:

- a. på handelsnæring eller utskibningsrett kr. 50,00;
- b. på håndverks- eller skippernæring kr. 25,00.

§ 70. For bevilling til utskjenkning eller utsalg av brennevin eller av øl, vin, mjød og cider i kjøpstad eller ladested betales kr. 20,00.

§ 71. For brev på landhandel betales kr. 16,00.

§ 72, første og annet ledd.

For registrering av den første anmeldelse av et selskaps firma betales kr. 20,00 og av enkeltmannsfirma kr. 10,00.

For registrering av senere anmeldelse vedkommende et tidligere anmeldt firma så vel som for anmeldelse om meddelt, forandret eller tilbakekalt prokura betales kr. 4,00; dog registreres anmeldelse av ophør med en forretning uten betaling.

§ 74. For en opmålingsforretning betales kr. 10,00 samt, når den målte grunn er over 5 ar, ytterligere kr. 2,00 for hvert overskytende 5 ar eller del derav, dog således at betalingen aldri overstiger kr. 50,00. For denne betaling leveres tillike forretningen beskrevet.

Bestemmelsene i nærværende paragraf kommer alene til anvendelse i de byer, for hvilke det ikke i medhold av lovgivningen er gitt særskilte forskrifter om betalingen for opmålingsforretninger.

§ 75. For utskrift av protokoll eller dokument, som oppbevares i nogen retts, dommers, rettsskrivers, skifteforvalters, auksjonsforvalters, notarius's, politimesters, magistrats, manntallsførers, eller rådstuskrivers arkiv, betales kr. 1,60 for hvert ark eller del derav.

For nevnte betaling skal utskriften tillike bekreftes.

§ 76. For attest, som utferdiges av nogen i § 75 nevnt autoritet, og som ikke hensiktsmessig kan meddeles i form av utskrift, betales kr. 3,00, forsåvidt ikke annen betaling derfor er fastsatt.

Den samme betaling erlegges for attest, som utferdiges av politiet om vernepliktige mannskapers tillatelse til utvandring i henhold til lov om verneplikt og utskrivning av 19 juli 1910. Utføres politimesterforretningene av en lensmann, kommer dog bestemmelsen i § 142, annet ledd, til anvendelse. Blir samtidig utstedt to eller flere likelydende attester, betales for den ene kr. 3,00 og for hver av de øvrige kr. 1,00.

§ 77. For en panteattest betales kr. 6,00. Angår attesten flere særskilte eiendommer, erlegges ytterligere kr. 3,00 for hver eiendom flere enn en.

§ 81, femte ledd (nytt).

Den som paa en annens vegne begjærer et rettergangs- 18 febr.
skritt eller en annen offentlig forretning, er medansvarlig for Nr. 3.
gebyrene og for det offentliges øvrige krav efter lov om
rettergangsmåten for tvistemål §§ 169—170.

§ 84, tredje ledd (nytt).

Gebyr for behandling av rettssak efter §§ 1 og 19 kan
også på grunn av andre særlige forhold nedsettes, dog ikke
under 50 kr. ved herreds- eller byrett, 75 kr. ved lagmanns-
rett (overrett) og 150 kr. ved Høiesterett.

§ 96, annet og tredje ledd.

Rettsvidner som benyttes under skifte- og konkurs-
behandling eller akkordforhandling, tilkommer kr. 1,20. Ved
rettsmøter som bare holdes for å avsi dom, kjennelse eller
skiftentlodning, får de ingen betaling. Registreringsvidner
tilkommer kr. 3,00, når registreringen ikke avholdes i bo
som ifølge lovgivningen om skifte i mindre dødsboer ikke
kommer inn under skifterettens behandling. I særegne til-
felle kan retten bestemme forhøiet betaling for rettsvidne
ved registrering.

Vidner ved tvangsforretninger tilkommer kr. 1,20.

§ 109. Læge tilkommer for forretning, som begjæres
av det offentlige:

a. Salær:

for en obduksjonsforretning kr. 40,00,
for enhver annen undersøkelses- eller syns-
forretning » 20,00,

b. lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse,

c. i fornødent fall godtgjørelse for utlegg til vidner som
av ham antas, og om hvis godtgjørelse han treffer over-
enskomst.

For denne betaling leveres forretningen behørig be-
skreven.

For bekreftede utskrifter tilkommer lægen kr. 1,60 for
hvert ark eller del derav.

Benytter lægen annen eksaminert læge til sin bistand,
tilkommer denne:

a. Salær:

ved en obduksjonsforretning kr. 20,00,
ved enhver annen undersøkelses- eller syns-
forretning » 10,00,

b. samme skyss- og kostgodtgjørelse som førstnevnte.

§ 111. Autorisert translatør tilkommer for utførelse
av skriftlige oversettelser til eller fra fremmede sprog en
godtgjørelse av 3 øre pr. ord, beregnet efter hvad vedkom-
mende dokument utgjør i oversettelse. Ved beregningen
regnes et ord gjennomsnittlig å utgjøre 6 bokstaver. Minste

18 febr. betaling for en oversettelse er dog kr. 5,00. For denne betaling leveres oversettelsen renskrevet (maskin- eller håndskrevet) og bekreftet. Forlanges den i flere eksemplarer, betales der for hver gjenpart et tillegg av 10 pct. av den ovenfor nevnte godtgjørelse. For denne betaling kan gjenparten forlanges bekreftet.

Under helt ekstraordinære forhold, f. eks. når oversettelsesarbeidet på grunn av sakens presserende natur må utføres som nattarbeide, kan translatøren treffe avtale med vedkommende rekvirent om en inntil 100 pct. høiere betaling. Ellers er han forpliktet til å utføre arbeidet for den vanlige godtgjørelse.

Når en autorisert translatør tilkalles som tolk i retten, skal denne, forsåvidt ingen annen overenskomst er truffet, tilkjenne ham betaling som avpasses efter det arbeide som er anvendt og lengden av den reise som maatte være tilbaketog. Det samme gjelder når annen sprogkyndig mann har måttet tilkalles. Fastsettelsen av betalingen er gjenstand for revisjon og kan forandres av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 113. Beskikket landmåler tilkommer for en kartforretning:

a. Salær:

- for hver dag som medgår til forretningen i marken iberegnet reisedagen, kr. 20,00, for kartets tegning en betaling som i mangel av mindelig overenskomst fastsettes av dommeren på det sted hvor forretningen er avholdt, eller av den rett for hvilken kartet fremlegges,
- b. lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse,
- c. for beskrivelsen av forretningen med bekreftning kr. 0,80 for hvert ark eller del derav,
- d. godtgjørelse for utlegg til kartvidner som han antar og om hvis godtgjørelse han treffer overenskomst.

§ 114. For forkynnelser, som utføres av et stevnevidne alene, så som av forliksinnkallelse, stevning, dom eller kjennelse i en civil sak, betales kr. 2,40. For forkynnelser, som utføres av et stevnevidne under tilkallelse av et vidne, såsom av beskikkelse, betales kr. 3,60. Betalingen beregnes særskilt for hver person, for hvem forkynnelsen skjer.

For denne betaling meddeles tillike de foreskrevne bevidnelser om forkynnelsen. For bevidnelse efter lov om domstolene § 163 betales kr. 0,50.

Forlanges ellers nogen attest om hvad der er forrettet, betales kr. 1,20.

For å bekrefte avskrift av et dokument som skal forkynnes, tilkommer stevnevidnet kr. 0,30 for hvert ark eller

del derav. Utferdiger han selv avskriften, tilkommer han 18 febr.
for beskrivelse og bekreftning kr. 1,20 for hvert ark eller Nr. 3.
del derav, og hvis avskriften optas efter meddelelse gjennom
telefon den dobbelte betaling.

For å bekrefte at flere eksemplarer av et dokument som
skal forkynnes, er likelydende, tilkommer stevnevidnet intet
for det første eksemplar, men for de øvrige samme betaling
som for å bekrefte avskrifter.

I distrikter hvor betalingen for forkynnelser måtte vise
sig utilstrekkelig, kan Kongen efter herredsstyrets anbefaling
bestemme en passende forhøielse, likesom tidligere fastsatt
forhøielse fremdeles blir gjeldende.

For forkynnelse i anbefalt brev med de foreskrevne
bevidnelser betales kr. 0,80.

§ 116, tredje ledd (nytt).

For annen notarialforretning tilkommer lensmannen kr.
5,00, når ikke annet er bestemt. For utskrift eller attest
betales ikke. Lensmannen betaler i tilfelle selv notarialvidne.

§ 117, første og annet ledd.

For tilsigelse tilkommer lensmannen, når hans tjeneste
dertil forlanges, kr. 2,00 for hver person som tilsis.

Hvis samme person samtidig tilsis til forskjellige for-
retninger, betales kr. 2,00 for hver forretning.

§ 119, første ledd.

For lesning eller opslag av stevninger eller av bekjent-
gjørelser om auksjoner, skifter eller andre private forret-
ninger tilkommer lensmannen kr. 1,60 for hver gang lesning
eller opslag finner sted.

§ 120, første og annet ledd.

For å bestyre besiktelses-, skjønns- og takstforretning
tilkommer lensmannen kr. 8,00 for hver forretningsdag.

I de i lov angående rett til hval av 22 mai 1869 § 7,
jfr. §§ 3 og 4, omhandlede tilfelle tilkommer han for hver
forretning kr. 30,00.

§ 122, første og annet punktum.

For forseglingsforretning tilkommer lensmannen kr. 4,00.

For registrering tilkommer lensmannen kr. 8,00.

§ 124. Når namsmannen efter saksøkerens begjæring
meddeler dem, som er forpliktet efter en utlagt fordring eller
annen rettighet, underretning om utlegget med forbud mot
å betale eller yde til saksøkte, tilkommer der ham kr. 0,80
for hver underretning som meddeles skriftlig.

§ 125. For utpantning tilkommer bestyreren:

når summen ikke er over kr. 10,00	kr. 1,00
over kr. 10,00, men ikke over kr. 20,00	» 1,50
» » 20,00, — » — » 50,00	» 2,25

18 febr.	over kr. 50,00, men ikke over kr. 200,00	kr. 3,00
Nr. 3.	» » 200,00, —»— » 500,00	» 4,50
	» » 500,00, —»— » 1 000,00	» 6,00
	» » 1 000,00	» 7,50

Den samme betaling — dog i intet tilfelle over kr. 3,00 — erlegges også, når skyldneren, før forretningen avholdes, men efterat bestyreren i den anledning har begitt sig på reisen, betaler, hvad han skylder.

Utpantning, der avholdes efter begjæring av samme ansøker, anses i henseende til gebyrets beregning som én forretning, selv om det skjer efter forskjellige restanselister, når den enten avholdes hos samme skyldner eller til samme tid hos flere fellesforpliktete.

Vedkommer fordringen flere faste eiendommer, eller må utpantning foretas på forskjellige steder, erlegges særskilt betaling for hver eiendom og for ethvert av de steder, hvor bestyreren må innfinne sig.

Må forretningen utsettes, får § 63 tilsvarende anvendelse.

Når ved utpantning intet eller utilstrekkelig utlegg erholdes, utredes betalingen av saksøkeren.

Uten særskilt betaling har bestyreren på forlangende å meddele saksøkeren en bekreftet utskrift av utpantningsforretningen. For senere utskrifter betales efter § 142.

For påkrav efter lov om tvangsfullbyrdelse § 102 tilkommer der namsmannen kr. 0,80.

§ 126, første ledd.

Når nogen, efterat restanseliste er utferdiget, men før utpantning foregår, innbetaler skyldig restanse eller avdrag på samme til lensmannen, tilkommer denne i avskrivningspenger kr. 0,15 for hver kr. 10,00 eller del derav som innbetales, dog ikke over kr. 1,50.

§ 128, første og annet ledd.

For å forberede en tvangsauksjon eller annen i § 37 nevnt auksjon tilkommer namsmannen kr. 8,00.

For å avholde auksjonen tilkommer namsmannen kr. 8,00 for hver dag, forretningen varer, samt lovbestemt skyssgodtgjørelse. Avholdes flere enn én forretning på samme dag, tilkommer han halv betaling for hver av de øvrige forretninger.

§ 131. For å motta penger eller verdipapirer, som skal tas i forvaring av lensmannen (namsmannen), tilkommer denne to av tusen, dog aldri under kr. 2,00 eller over kr. 20,00 for hver særskilt deposisjon.

For verdipapirer beregnes gebyret efter deres antagelige salgsverdi.

§ 133. For meddelelse av skjerpeseddel tilkommer

lensmannen kr. 2,00 og for mottagelse av anmeldelse om funn av ertser og metaller kr. 3,00. 18 febr. Nr. 3.

§ 134. For utstedelse av brev på landhandel i henhold til lov av 21 juli 1894 tilkommer lensmannen kr. 10,00.

§ 140. For reise i anledning av innstrandet eller i sjøen bjerget skib og gods tilkommer lensmannen av statskassen lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse. Når det bjergetes verdi utgjør kr. 500,00 eller derover, tilkommer han dessuten for hver dag han opholder sig på stedet, en betaling av kr. 8,00, som utredes av det bjergete.

§ 142. For utskrifter med bekreftning så vel som for attester tilkommer lensmannen (namsmannen), når ikke annet i nærværende lov er bestemt, kr. 1,60 for hvert ark eller del derav.

For attester om vernepliktige mannskapers tillatelse til utvandring tilkommer lensmannen samme betaling som bestemt i § 76, annet ledd.

For å bekrefte underskrifter tilkommer lensmannen eller stevnevidnet kr. 0,50 for hver underskrift.

§ 144. For forkynnelse som utføres av et stevnevidne alene, såsom av forliksinnkallelse, stevning, dom eller kjennelse i civil sak, betales i kjøpstædene kr. 1,60. For forkynnelser som utføres av et stevnevidne under tilkallelse av et vidne, såsom av beskikkelse, betales kr. 2,40. Betalingen beregnes særskilt for hver person for hvem forkynnelse skjer.

For denne betaling meddeles tillike den foreskrevne bevidnelse om forkynnelsen. For bevidnelse efter lov om domstolene § 163 betales kr. 0,50.

Forlanges ellers nogen attest om hvad der er forrettet, betales kr. 1,20.

For å bekrefte avskrift av dokument der skal forkynnes, tilkommer stevnevidnet kr. 0,30 for hvert ark eller del derav. Utferdiger han selv avskriften, tilkommer han for beskrivelse og bekreftning kr. 1,20 for hvert ark eller del derav, og hvis avskriften optas efter meddelelse gjennom telefon, den dobbelte betaling.

For å bekrefte, at flere eksemplarer av et dokument som skal forkynnes, er likelydende, tilkommer stevnevidnet intet for det første eksemplar, men for de øvrige samme betaling som for å bekrefte avskrifter.

For forkynnelse i anbefalt brev med de foreskrevne bevidnelser betales kr. 0,80.

For de forkynnelser, som omhandles i § 115, erlegges ingen betaling.

§ 145. For å bekrefte underskrifter tilkommer stevnevidnet kr. 0,50 for hver underskrift.

18 febr. § 147. For tilsigelse betales kr. 1,60 for hver person
 Nr. 3. som tilsis. Tilsis samme person samtidig til flere forretninger, betales kr. 1,60 for hver forretning.

§ 150, første ledd.

For opslag av plakater om auksjon, skifte eller annen forretning, av proklama eller av annet dokument betales kr. 1,00 for hvert sted hvor opslag skjer.

§ 152, første ledd.

For utpantning tilkommer bestyreren:

når summen ikke er over kr. 25,00	. . .	kr. 0,60
over kr. 25,00 men ikke over kr. 50,00	»	0,90
» » 50,00	—»—	» 100,00 » 1,50
» » 100,00	—»—	» 200,00 » 2,25
» » 200,00	—»—	» 400,00 » 3,00
» » 400,00	—»—	» 600,00 » 4,50
» » 600,00	—»—	» 1 000,00 » 6,00
» » 1 000,00		» 7,50

§ 155. For frivillig auksjon eller licitasjon, som efter forlangende avholdes av vedkommende offentlige tjenestemann betales:

- a. for avholdelse i kjøpstøedene og ladestedene kr. 12,00 og på landet kr. 8,00 for hver forretningsdag samt lovbestemt skyssgodtgjørelse;
- b. for plakater kr. 1,00 for hvert eksemplar;
- c. for bekreftet utskrift av auksjonsprotokollen kr. 1,60 for hvert ark eller del derav;
- d. for skrivning av auksjonsskjøte kr. 10,00.

Til hver av vidnene ved sådan forretning betales kr. 4,00 for hver forretningsdag.

For vidnenes opnevneelse og tilsigelse erlegges ingen betaling.

§ 158, første punktum.

Utgifter ved husrum til herreds- og byrettenes rettsmøter som holdes på de i lov om domstolene av 13 august 1915 § 25, første ledd, omhandlede rettssteder, utredes av vedkommende kommuner, som dog når rettsmøte i straffesaker holdes, utenfor de faste tingdager, får den i § 160 bestemte godtgjørelse.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1927.

Fra samme tid opheves:

1. lov av 14 mai 1917 (nr. 4) om midlertidig forhoielse av godtgjørelsen til vidner og sakkyndige samt skjønns- og meddomsmenn;
2. lov av 12 juli 1918 (nr. 5) med tilleggslover av 18 juli 1919 (nr. 1) og 20 mai 1921 (nr. 1) om midlertidig for-

høielse av betaling som efter sportelloven tilkommer lensmenn og andre tjenestemenn for visse forretninger; Nr. 3.

3. lov av 20 mai 1921 (nr. 2) om midlertidig forhøielse av betalingen efter sportelloven for husrum til rettsmøter m. v.;
4. avsnitt I og III i lov av 10 juni 1921 om midlertidig forhøielse av betaling som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger m. v.;
5. lov av 1 august 1924 (nr. 3) om midlertidig forhøielse av betaling som efter sportelloven tilkommer statskassen for visse forretninger m. v.

Disse lovbestemmelser skal dog fremdeles gjelde ved forretninger som behandles efter den eldre processlovgivnings bestemmelser, jfr. avsnitt II i lov av 26 april 1918 om forandringer i sportelloven.

Ti har vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott den 18 februar 1927.

HAAKON.

(L. S.).

F. L. Konow.

N. F. Leganger.

Kongelig resolusjon. I henhold til lov om Svalbard av 18 febr. 17 juli 1925 § 13, annet ledd, bestemmes:

Panteboken og panteregistret for Svalbard innrettes og føres efter de regler som gjelder ellers i riket, med de undtagelser som følger av de forskrifter som er eller blir gitt om Svalbard og av følgende særlige bestemmelser:

1. Realpanteregistret føres i 2 deler, en for bergverksutmål og en for grunnstykker og andre rettigheter enn utmål.

Registrene har særskilt folium for hvert utmål, hver fast eiendom, hvert bortleiet stykke av statens grunn og for særlige rettigheter efter panteboksførerens bestemmelse.

2. a. Bergverksutmål betegnes i registret som «utmål nr.», og gis det nr. de har fått av bergmesteren.
- b. Grunnstykker og andre rettigheter enn utmål betegnes ved matrikkel-nr. og løpe-nr.

Den grunn som tilhører staten efter Svalbard-lovens § 22, annet ledd, og grunnstykker som tilkjennes nogen til eiendom efter Svalbardtraktaten, får det matrikel-nr. Handelsdepartementet bestemmer, og løpe-nr. 1. Grunnstykker og rettigheter som utskilles fra et matrikel-nr. får samme matrikel-nr. med løpe-nr. fastsatt av panteboksføreren.

- 18 febr. 3. Hjemmelsdokument til fast eiendom kan ikke kreves tinglyst medmindre eiendommen er gitt navn.
4. Delebrev etter Svalbardlovens § 25, 2. ledd, kan panteboksføreren nekte å tinglyse hvis han ikke finner grensebeskrivelsen tilfredsstillende.
5. Dokument avfattet på fremmed sprog kan ikke kreves tinglyst. En av rekvirenten innlevert behørig attestert oversettelse tinglyses, påføres tinglysningsattest og anmerkninger efter de gjeldende forskrifter og vedheftes originaldokumentet under embedets segl.
6. Når utmål på grunn som har særskilt folium, tinglyses, gjør panteboksføreren anmerkning på grunnens folium om utmålet og på utmålet folium om hvilken grunn det ligger på. Likeså gjør han anmerkning på begge folier når han åpner folium for grunn som det ligger tinglyst utmål på.

18 febr. **Kongelig resolusjon.** I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av herredsstyrene for Tjøtta og Vevelstad herreder, Nordland fylke, i møter henholdsvis 27 april 1925, 8 januar og 11 oktober 1926 samt 26 november 1926 om nye almindelige helseforskrifter for herredene, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk flytter. II. De ved kongelig resolusjon av 20 september 1890 approberte helseforskrifter for Tjøtta herred opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De i post I omhandlede nye helseforskrifter m. v. er sålydende:

§ 1. Ved opførelse eller påbygning av bolig, som er bestemt til varig opphold for mennesker eller av uthus til sådan bolig, skal anmeldelse herom gjøres til nærmeste medlem av helserådet. Følgende blir da å iakttas:

- a. Stall, fjøs, grisehus og lign. skal stå minst 10 m. fjernet fra våningshus og fra ethvert rum som benyttes til tilberedning eller opbevaring av matvarer.
- b. Beboelseshus som herefter opføres eller flyttes, skal settes på tørr eller vel avgrøftet grunn, hvorfra matjorden er ført bort. Grunnmuren skal være tett og hvor der ikke er kjeller, være forsynt med minst 2 trekkhull. Den skal være minst 30 cm. høi.
- c. Ethvert til beboelse bestemt værelse skal ha en høide av minst 2,25 m. fra gulv til loft, (når der ikke er skråtak) og være forsynt med minst ett slagvindu. Et sådant vindu skal være anskaffet også i eldre beboelsesrum innen 1 år efter disse forskrifters approbasjon.

- d. I beboelseshus skal gulvet i nederste stakkverk være 18 febr. dobbelt med et mellemlag av hensiktsmessig tørr fyll.
- e. Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr. Kjelleren skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling.
- f. Skal kjelleren benyttes til beboelse, handel eller verksted, må planen på forhånd godkjennes av helserådet.

§ 2. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum, som benyttes som opbevarings- eller tilberedningssted for matvarer, og der må fra dyrenes opholdssted ikke kunne skje tilsig til noget sådant rum, heller ikke til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby at der holdes husdyr av forannevnte slags, hvis derav følger sanitære ulemper. Helse- rådet bestemmer hvilke strøk der til enhver tid er å anse som tettere bebygget.

§ 3. Finnes bebodd hus eller forsamlingshus å være skadelig for sundheten på grunn av fuktighet, urenslighet, mangel på luft eller lys eller overfylling av mennesker, kan helserådet forby bruken av samme inntil manglene er av- hjulpet.

§ 4. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet, der må ligge minst 10 m. fjernet fra eget eller andres vånings- hus og matbod samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til noget av de nevnte steder eller til opkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes til bedrift, som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydel- sesmidler. Ved bygninger og steder, hvor der jevnlig samles mange mennesker f. eks. ved faste utstillingsplasser, kommu- nelokaler, kirker, bedehuser, hoteller, skoler, verksteder, ung- domslokaler eller andre forsamlingslokaler, skal der fore- finnes priveter og urinsteder, særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.

Privetbinger skal være innklædd og påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene holdes tildekket. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helse- rådet av sanitære grunner krever det. Med helserådets sam- tykke kan privet innrettes i egen bygning eller i annen ut-

18 febr. husbygning i kortere avstand enn 10 m. fra våningshus, matbod eller vei eller inne i våningshus, hvis der innrettes frostfritt vannklosett, eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas: Der må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrum, kjøkken eller rum, hvor matvarer opbevares.

Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig gjenlukknet; det skal ha vindu, som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Sætet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere, skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i så tilstrekkelig mengde at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømming skal beholderne ordentlig rengjøres. Priveter skal alltid holdes tilbørlig rene.

§ 5. Gjødningstoffer eller illeluktende avfall fra husholdningen eller andre illeluktende stoffer må ikke henkastes i dynger nærmere våningshus eller tilberednings- og opbevaringssted for matvarer eller beferdet vei enn 10 m. og heller ikke på stranden ovenfor laveste fjæremål; sådanne ansamlinger skal dekkes med jord.

§ 6. Brønner eller vannbeholdere hvorfra mat- eller drikkevann tas, skal holdes fri for forurensninger av enhver slags, såsom ved tilsig, vask o. s. v. Det samme gjelder bekk eller elv hvorfra drikkevann tas.

Helserådet kan forby benyttelse av drikkevann fra brønner, vannledninger eller bekker, når vannet antas å være skadelig for mennesker eller dyr, inntil vannet er undersøkt og forurensning i tilfelle fjernet eller manglene for øvrig avhjulpet. Midlertidige forbud mot benyttelsen kan nedlegges av helserådets ordfører.

§ 7. Melk må behandles med den største renslighet. Den som skal melke, må forinnen vaske sine hender og vaske og tørre dyrets jur og spener med ren klut.

Melken skal, hvor det kan undgås, ikke opbevares i rum, som benyttes til beboelse. I allfall må karene hvori den opbevares, holdes tildekket. Under ingen omstendighet må melken opbevares i soverum eller i rum hvor syke opholder sig.

Ved sykdom blandt besetning eller mistanke om smittsom sykdom blandt husstand skal salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmestboende medlem av helserådet som undersøker saken og sender innberetning herom til helserådets ordfører.

Fjøset skal være lyst, holdes rent og vel luftet. Storrenngjøring minst en gang om året. Vask av gulv, vegger, tak

og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann, og utluftning 18 febr. med gjennomtrekk i flere dager.

Kjørene skal holdes rene.

I ethvert fjøs skal være vaskefat, såpe og rent håndklæ.

§ 8. Enhver butikk skal holdes ren og godt luftet. Utenfor inngangsdøren skal være anbragt fotskraper. Gulv og disk skal daglig rengjøres og vaskes minst 2 ganger i uken. Tørr feining er forbudt. Spyting på gulvet er forbudt og plakat herom skal være opslått i enhver butikk. Der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker, hvis bunn skal dekkles med sagmugg, torv eller lignende. Spyttebakkene skal hver dag rengjøres og deres innhold opbrennes. Dette gjelder for øvrig ethvert lokale, hvortil almenheten har adgang.

Butikker, hvor matvarer selges samt rum, hvor matvarer som skal selges, blir bearbeidet eller opbevart, må ikke brukes til kjøkken eller soverum. Personer som håndterer matvarer skal jevnlig vaske sine hender. Matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikker som i tilberednings- og lagerrum. Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med matvarer skal være rene, når de brukes. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Kundene må ikke røre ved andre matvarer enn de, de selv kjøper.

§ 9. Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler og heller ikke bruks-gjenstander som kan være skadelige for sundheten derved at de inneholder giftige bestanddeler. Det er forbudt å tilsette nærings- eller nydelsesmidler som skal selges noget stoff som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet. Inn-til de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- eller nydelsesmidler som kommer fra eller fallholdes på steder, hvor der ikke blir iakttatt den tilbørilige renslighet ved varenes tilvirkning, behandling, opbevaring eller forsendelse. — Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver som eieren dog kan kreve betalt efter almindelig pris hvis det ikke viser sig nødvedig å skride inn like overfor vedkommende vare.

Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og nydelsesmidler fra steder, hvor der forekommer tilfelle (derunder innbefattet nogen basillebærer) av farlige smittsomme sykdommer, som kan utbres ved varene.

Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig fore-

18 febr. legge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 10. Anlegg av bakerier, slakterier, meierier o. l. skal anmeldes for helserådet og må være godkjent før bedriften begynner. De skal til enhver tid stå under helserådets kontroll og eieren skal være forpliktet til uopholdelig å utføre de pålegg helserådet måtte finne nødvendige til forhindring av at matvarer forurenses eller bederves.

De skal holdes omhyggelig rene og godt luftet. Gulvet vaskes minst en gang om uken, hyller og skap må holdes fri for støv. Tørr feining er forbudt. Bord og redskap må ofte vaskes. Ting som ikke kommer bedriften ved, må ikke finnes i arbeidsrommet. Betjeningen må ha på sig hvit lerrettsdrakt, som må skiftes ren hver uke; den må ikke brukes utenfor arbeidet. I arbeidsrommet er tobakksrøking forbudt. Melsekker skal børstes før de bringes inn i bakeriet.

Der skal være vaskevann med tilbehør; lokalene og betjeningen skal jevnlig vaske sine hender. I bedrifter som tilbereder og forhandler matvarer, må ikke anvendes person som har utslett eller veskende sår på hender eller armer.

§ 11. På båtlosjier skal der gjøres rent hver dag og vaskes minst 2 ganger i uken. Der skal forefinnes tilstrekkelig antall spytebakker som skal rengjøres hver dag. Spyting på dørken er forbudt. Skottet mellom motorrum og opholdsrum skal være så tett at ekshaustgass ikke trenger igjennem. Det skal påses at intet ligger og råtner under dørken samt at farkosten har friskt vann på kjelen. Notbas eller hovedsmann har å påse at forholdsreglene overholdes.

§ 12. Under karding av ull er det forbudt å spytte i ullen.

§ 13. Ved anlegg av bedrift som helserådet antar kan volde sanitære ulemper skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet, forinnan driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser sig, at nogen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand, enn der nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette sig efter de pålegg, som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

§ 14. Tjenere, arbeidsfolk, lærlinger og betjenter skal skaffes tilstrekkelig varmt tørt og ventilert soverum, særskilt for menn og kvinner og såvidt mulig uten gjennemgang fra det ene til det annet. Dørene skal kunne låses. Hver person skal i almindelighet ha egen seng.

§ 15. Når der i en husstand optrer sykdomstilfelle som

kan tenkes å være av farlig smittsom natur, skal husbonden 18 febr. straks dra omsorg for betryggende avsondring og snarest mulig avgi anmeldelse derom til helserådets ordfører eller til nogen av helserådets medlemmer eller til nogen ved politiet eller fattigvesenet ansatt tjenestemann, fra hvem meddelelse skjer til helserådets ordfører, eller så fremt dermed vilde forvoldes altfor stort tidstap til en nærmere boende læge.

Avsondringen må omfatte foruten den syke også de som pleier den syke samt sengklær, gangklær og andre bruks-gjenstander som de benytter eller som den syke har benyttet de nærmeste dager før sykdommens utbrudd. Matvarer må ikke opbevares i det rum, hvori den syke opholder sig.

§ 16. Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellem det sted hvor sykdommen har opstått og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer, der hører til samme husstand som den syke, ikke uten nødvendighet delta i sammenkomster av et større antall mennesker. Uvedkommende personer må ikke få adgang til det rum hvori den syke opholder sig.

§ 17. De forskrifter som er gitt av lægen angående avsondring av den syke og hans omgivelser samt angående rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander må punktlig etterkommes, inntil de tilbakekalles av lægen selv, av helserådet eller dets ordfører.

§ 18. Barn i husstand hvor sykdommen er opstått, må ikke søke skole før tillatelse er gitt av den tilkalte læge. Op-trer sykdommen i lærerens husstand og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må skolen lukkes inntil nærmere meddelelse fra helserådet.

§ 19. Når en person som lider av tuberkulose i smittsom form forandrer bopel, skal melding om flytningen sendes helserådets ordfører innen 10 dager fra den som den syke flytter fra og likeledes fra enhver som mottar tuberkuløse syke i forpleining.

§ 20. Barn som lider av skurv, skabb eller lignende smittsom sykdom, tillates ikke adgang til skole og optas ikke på nytt medmindre de har attest fra læge eller sykdommen åbenbart er stanset og barnet og dets klær er forsvarlig vasket.

§ 21. Helserådet kan gi tillatelse til avvikelse fra disse forskrifter.

§ 22. Ethvert medlem av helserådet og enhver av helse-rådet opnevnt tilsynsmann har plikt til å melde for helse-rådets ordfører overtredelser av disse forskrifter eller av helserådets lovlige beslutninger. Helserådets ordfører skal i fornødent fall foranledige overtredelsen påtalt efter loven.

18 febr. § 23. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valgt blandt medlemmene av helse-rådet.

Tilsynsmennene har i hver sin krets å føre tilsyn med gjennomførelsen av herredets helseforskrifter. Tilsynsmen-nene velges i første møte av helserådet, efterat nytt herreds-styre har begynt sin virksomhet og fungerer for valgperioden.

Utgiver: Byråchef Young

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Oslo.